

Cruz Varas m.fl. mod Sverige (appl. 15576/89 EMD dom, afsagt den 20. marts 1991)

Sagsfremstilling:

Den chilenske statsborger Cruz Varas indrejste i januar 1987 i Sverige, hvor han søgte asyl. Hans hustru og parrets søn indrejste efterfølgende i juni 1987. Som motiv for sin ansøgning om asyl henviste Varas til, at han havde været medlem af det chilenske socialistparti indtil kuppet i 1973, at han havde været tilbageholdt i to dage i 1976, og at han havde deltaget i flere demonstrationer og to generalstrejker. De svenske myndigheder meddelte Varas afslag på asyl, idet man ikke fandt, at han havde været tilstrækkeligt politisk profileret til, at han på den baggrund burde frygte forfølgelse. Varas indgav en ny asylansøgning og oplyste, at han i øvrigt havde udøvet hemmelige politiske aktiviteter og havde været udsat for tortur. De svenske myndigheder meddelte imidlertid igen Varas afslag på asyl under henvisning til, at han havde forklaret divergerende og utroværdigt, idet han først sent i forløbet fortalte, at han havde udøvet hemmelige politiske aktiviteter og været udsat for tortur. I oktober 1989 blev Cruz Varas udsendt til Chile med sin familie.

Påstanden:

Varas indbragte Sverige for Menneskerettighedsdomstolen og gjorde gældende, at de svenske myndigheder krænkede artikel 3 ved at udvise ham til Chile, idet han dér havde været i risiko for at blive udsat for tortur af de chilenske myndigheder, og idet det var traumatisk for ham at vende tilbage til det land, hvor han tidligere havde været udsat for tortur.

Menneskerettighedsdomstolens bemærkninger:

Domstolen gav ikke Varas medhold i, at Sverige havde krænket artikel 3, idet den ikke fandt, at der samlet set forelå vægtige grunde til at antage, at der var en reel risiko for, at Varas ved returneringen til Chile i oktober 1989 ville blive udsat for en behandling i strid med artikel 3 (pkt. 82).

Domstolen lagde ved afgørelsen indledningsvis vægt på, at der herskede tvivl om Varas troværdighed, idet han først efter ca. 18 måneder, og to asylsamtaler oplyste, at han havde udøvet hemmelige politiske aktiviteter og havde været udsat for tortur (pkt. 78). Domstolen lagde også vægt på, at en politisk udvikling var undervejs i Chile på udvisningstidspunktet, at den politiske situation var blevet forbedret, og at flere chilenske flygtninge var vendt frivilligt hjem (pkt. 80). Endelig lagde Domstolen vægt på, at de svenske myndigheder var i besiddelse af særlig viden om Chile og havde opnået en vis erfaring i at behandle asylsager fra et stort antal chilenske asylsøgere, der var kommet til Sverige siden 1973. Man fandt således, at den endelige afgørelse om at udvise Varas var truffet efter de svenske immigrationsmyndigheders omhyggelige undersøgelser af sagen (pkt. 81).

For så vidt angik Varas påstand om, at det var traumatisk for ham at vende tilbage til Chile, fordi han tidligere havde været udsat for tortur, bemærkede domstolen blot, at der ikke var vægtige grunde til at antage, at Varas reelt havde noget at frygte ved sin tilbagevenden til Chile (pkt. 84).